PURPOSE CLAUSES

(ZDANIA CELOWE)

Mogą być wyrażone przez następujące konstrukcje:

1) **Bezokolicznik** – gdy cel wynika bezpośrednio ze zdania nadrzędnego
   ⇒ np. *He went to France* <u>*to learn*</u> *French.*

2) So as

a) Gdy cel *jest wyrażony za pomocą przeczenia*
   ⇒ *np. He came in quietly so as not to wake the child.*

b) Gdy cel jest odległy w czasie
   ⇒ np. *He is studying mathematics so as to qualify for a higher salary.*

3) In order to

a) Gdy cel jest odległy w czasie
   ⇒ np. *She learnt typing in order to help her husband with work.*

b) Gdy cel wyraża się przez "*to be*" lub "*to have*"
   ⇒ np. *She left early in order to be at home when he arrived.*

c) Gdy cel odnosi się do podmiotu zdania nadrzędnego, a nie do jego dopełnienia
   ⇒ np. *He sent his sons to a boarding school in order to have some peace*. (He was going to have some some peace), ale *He sent his sons to a boarding school to learn to live in a community*. (bezokolicznik odnosi się do dopełnienia: His sons were to learn to live in a community).

4) **For + gerund** – dla wyrażenia, że coś zawsze służy w tym samym, określonym celu
   ⇒ np. *A corkscrew is a tool for opening bottles.*

5) **So that** – jest to najczęściej spotykany sposób wyrażania celu:

a) Gdy zdanie nadrzędne jest w czasie teraźniejszym lub przyszłym, wtedy cel wyraża się za pomocą: will/can/may + forma podstawowa czasownika głównego
   ⇒ np. *I am lighting the fire so that the house will be warm when they return.*

b) Gdy zdanie nadrzędne jest w czasie przeszłym, wtedy cel wyraża się za pomocą: would/could/might + forma podstawowa czasownika głównego
   ⇒ np. *I pinned the note to his pillow so that he would be sure to see it.*

6)

a) to prevent + rzeczownik lub zaimek + gerund

b) to avoid + gerund

dla celu wyrażonego za pomocą przeczenia, który tłumaczymy jako "żeby nie"
   ⇒ np. a) *He dyed his beard to prevent us recognizing him.*
   ⇒ np. b) *She always shopped in another village to avoid meeting her own neighbours.*

c) for fear of sth/ ~ing sth for fear that ….

Helen didn't want to get out of bed, for fear of waking her husband.

7) **In case** – tłumaczone jako "na wypadek (gdyby)", stosowane wg następującej reguły:

a) Future / Present / Present Perfect } + in case { 1.Simple Present / 2. should + forma podstawowa czasownika głównego

b) Conditional / Past Tense / Past Perfect } + in case { 1.Simple Past / 2. should + forma podstawowa czasownika głównego

np. a) I always keep candles in the house in case there should be / is a power cut.

np. b) I always kept candles in the house in case there should be / was a power cut.

8) **lest** – używane wyłącznie w formalnym języku pisanym, tłumaczone jako "żeby nie", występuje z "should" w zdaniu wyrażającym cel
   ⇒ np. He doesn't / didn't dare to leave the house lest someone should recognize him.